

Zajímavé nálezy lišejníků ze západních Čech III

Interesting records of lichens from Western Bohemia (Czech Republic) III

Jaroslav Šoun¹, František Bouda², Jiří Kout³, Jiří Malíček⁴, Ondřej Martínek³ & Ondřej Peksa⁵

¹ *Západočeské muzeum v Plzni, pobočka Muzeum Dr. B. Horáka v Rokycanech, Náměstí J. Urbana 141, 337 01 Rokycany, e-mail: jsoun@zcm.cz*

² *Národní muzeum, Mykologické oddělení, Cirkusová 1740, 193 00 Praha 20 – Horní Počernice*

³ *Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická, Centrum biologie, geověd a envigogiky, Univerzitní 22, 301 00 Plzeň*

⁴ *Botanický ústav AV ČR, v. v. i., Zámek 1, 252 43 Průhonice*

⁵ *Západočeské muzeum v Plzni, Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň*

Abstract

We present here interesting records of 59 lichens, 2 lichenicolous fungi and 1 non-lichenized lichen-similar fungus from Western Bohemia (incl. Pilsen and the Karlovy Vary Regions). In total, 40 taxa belong to C1 (critically endangered species – 3), C2 (strongly endangered species – 2), C3 (endangered species – 29) and DD (data deficient – 6) categories of the Red list of lichens of the Czech Republic according to DaLiBor for 2023 (Malíček 2023). *Catinaria neuschildii*, *Chaenothecopsis consociata* and *Ch. nigra* represent the most valuable records.

Keywords

biodiversity, expanding species, lichen-forming fungi, rare species

Úvod

Některé oblasti západních Čech jsou lichenologicky málo prozkoumané a chybí odsud údaje i o relativně běžných druzích. Tento příspěvek je pokračováním seriálu Zajímavých nálezů (viz Šoun et al. 2022) a přináší jinde nepublikované nálezy lišejníků, lišejníkům podobných hub a lichenikolních hub, které jsou z území západních Čech (nebo i celé ČR) sporadicky udávány.

Metodika

Západní Čechy definujeme pro jednoduchost politicky jako území dvou krajů – Plzeňského a Karlovarského. V rubrice se mohou vyskytovat údaje o druzích z kontaktních území nebo dalších krajů ČR (nejlépe sousedících se dvěma klíčovými), ovšem pouze tehdy, mají-li zde záznam zároveň ze západních Čech.

Lokality jsou uváděny podle originálních sched na herbářových položkách (včetně zachování jazyka).

Pokud je u jednoho druhu více nálezů, jsou tyto řazeny podle data nálezu od nejstaršího k nejmladšímu. Dokladové položky jsou uloženy ve veřejných herbářích (PL, PRM, ROK) a v soukromém herbáři J. Malíčka.

Zkratky herbářů jsou uvedeny podle Index Herbariorum (<http://sweetgum.nybg.org/science/ih/>): PL – Západočeské muzeum v Plzni, PRM – Národní muzeum, Mykologické oddělení; ROK – Západočeské muzeum v Plzni, pobočka Muzeum Dr. B. Horáka v Rokycanech. Pro soukromý herbář J. Malíčka je použita neoficiální zkratka JM.

Nomenklatura a zkratky autorských jmen jsou uvedeny podle Atlasu českých lišejníků (Malíček et al. 2024), kategorie ohrožení podle Červeného seznamu lišejníků (Liška & Palice 2010) a (lomeno) stupnice vzácnosti podle Červeného seznamu lišejníků ČR dle DaLiBora pro rok 2023 (Malíček 2023). Lišejníkům podobné, avšak nelichenizované houby obvykle studované lichenology a lichenikolní houby jsou označeny symbolem #. U druhů, které byly určeny pomocí tenkovrstvé chromatografie (TLC), je tato skutečnost uvedena včetně obsahových látek.

Fotografie *Catinaria neuschildii*, *Pertusaria pupillaris* a *Rinodina pityrea* byly pořízeny pomocí stereomikroskopu Olympus SZX16 s fotoaparátem Canon EOS 2000D a přídatným osvětlením Promicra Pro-MSILL Illuminator.

Zajímavé nálezy

Acolium inquinans (Sm.) A. Massal. – CR/C3

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Rokytecká sláť, mixed mountain forest close to the state border 1.8 km NW of Mt. Medvěd (1137 m), 49°01'08"N, 13°24'07"E, alt. 1130 m, on bark of old *Abies alba* [accompanied by *Frutidella furfuracea*, *Parmeliopsis ambigua*], 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14470.

Šumava NP, distr. Klatovy, Modrava, educational trail Modrava–Hradlový most along Vydra river, 49°01,809"N, 13°30,001"E, alt. 980 m, on bark of *Picea abies*, 2. 3. 2024, leg. L. Syrovátková, F. Bouda, J. Malíček, det. F. Bouda, PRM 961811.

Agonimia flabelliformis Halda, Czarnota & Guzow-Krzeminska – -/-

Distr. Plzeň-jih, Nepomuk, Srby: mixed deciduous forest on E-facing slope 0.7 km NW of railway station, 49°31'48"N, 13°35'10"E, alt. 465 m, on bark of dead *Fagus sylvatica*, 25. 10. 2018, leg. J. Malíček & Z. Palice, det. J. Malíček, JM 12164.

Distr. Plzeň-jih, Nepomuk, Chejlava National Nature Reserve, old-growth beech forest, 49°32'16.6"N, 13°33'29.8"E, alt. 585 m, on bark of *Ulmus glabra*, 1. 8. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13429.

***Arthonia vinosa* Leight. – VU/-**

Okr. Rokycany, Březina: paseka po smrčíně s ponechaným klenem na svahu s býv. lomy cca 700 m J Sklené Hutí, 49°48'49,680"N, 13°37'50,880"E, 580 m n. m., na borce *Acer pseudoplatanus*, 30. 5. 2023, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1617.

***Bacidina phacodes* (Körb.) Vězda – EN/-**

Český les PLA, distr. Domažlice, Rybník, Nad Hutí Nature Reserve, 49°32,327"N, 12°39,299"E, alt. cca 700 m, on bark of *Fagus sylvatica*, 20. 4. 2013, leg. & det. F. Bouda, PRM 922732.

***Biatora veteranorum* Coppins & Sérus. – EN/-**

Distr. Rokycany, Mýto, managed spruce forest with a few old beech trees 0.9 km SSW of Radeč Hill (721 m), 49°48'54.1"N, 13°39'45.1"E, alt. 590 m, on bark of *Quercus petraea* [accompanied by *Lepraria incana*, *Chaenotheca brunneola*], 1. 11. 2019, leg. J. Malíček & E. Hodková, det. J. Malíček, JM 13309.

***Bibbys vermicifera* (Nyl.) Kistenich, Timdal, Bendiksby & S. Ekman – CR/C3**

Okr. Rokycany, Březina: vrchol Hradiště (619 m n. m.) s valy Z obce, 49°48'37,620"N, 13°37'6,540"E, 610 m n. m., na borce *Acer pseudoplatanus*, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, v položce *Phaeophyscia orbicularis* ROK BL 1741 [vzácně několik apothecií].

***Calicium adpersum* Pers. – EN/C3**

Okr. Rokycany, Březina: vrchol Hradiště (619 m) s valy Z obce, 49°48'36,960"N, 13°37'0,360"E, 605 m n. m., na borce starého suchého *Quercus petraea* ještě s kůrou, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1727. [rozsáhlý porost několika dm²] Ibid., 49°48'37,680"N, 13°37'8,520"E, 609 m n. m., na borce *Acer platanoides*, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1728 [pouze pyknidy].

***Calicium parvum* Tibell – EN/C3**

Western Bohemia, Kladruhy, Tuněchody, rocky slope with pine forest on the right bank of Úhlavka river, 650 m SE of Tuněchodský mlýn mill house (above the mouth of the noname brook), 49°40'11.4"N, 12°56'0.7"E, alt. 410 m, on bark of *Pinus sylvestris*, 1. 9. 2013, leg. & det. O. Peksa, PL BL 2727.

***Calicium viride* Pers. – VU/-**

Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of old *Acer pseudoplatanus*, 1. 7. 2014, leg. & det. J. Malíček, JM 7054.

Okr. Rokycany, Březina: vrchol Hradiště (619 m) s valy Z obce, 49°48'36,960"N, 13°37'0,360"E, 605 m n. m., na borce starého *Fraxinus excelsior* se dvěma kmeny, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1730.

***Caloplaca substerilis* Vondrák, Palice & van den Boom – -/C3**

Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of *Fraxinus excelsior* [accompanied by *Xanthoria fulva*], 1. 7. 2014, leg. & det. J. Malíček, JM 7047.

***Candelaria pacifica* M. Westb. & Arup – -/C3**

Western Bohemia, Kolíneček, Jindřichovice, line of trees along the road to Malonice, near the railway crossing, 49°17'35.25"N, 13°23'21.6"E, alt. 570 m, on bark of *Acer platanoides*, 10. 7. 2013, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3102.

***Catinaria neuschildii* (Körb.) P. James – DD/C1 (obr. 1)**

Okr. Rokycany, Skořice: CHKO Brdy, U Kostelíka (býv. klášter Teslíny), listnatý porost u Zlatého potoka, 49°38'23,700"N, 13°45'9,240"E, 655 m n. m., na borce *Fraxinus excelsior* s puklinou, 17. 7. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1708.

Velmi vzácný, snad částečně přehlížený druh, který se liší od podobné běžnější *Catinaria atropurpurea* vřesky s více než osmi sporami (12–16). Z České republiky byl publikovaný dosud jen ze Šumavy (viz Malíček et al. 2024).

***Chaenotheca brachypoda* (Ach.) Tibell – VU/-**

Western Bohemia, Bezemín, valley of Hadovka brook, ca 850 m W from the ruin of Gutštejn castle, 49°51'0.431"N, 13°0'18.444"E, alt. 415 m, on bark of *Salix* sp., 6. 5. 2011, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3088.

Český les Protected Landscape Area, Tachov, Lesná: spruce-beech forest 1 km ENE of Knížecí strom Hill (829 m), 49°46'11"N, 12°29'24"E, alt. 750 m, on dead trunk of *Fagus sylvatica*, 24. 10. 2019, leg. J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13157.

Český les Protected Landscape Area, Tachov, old beech trees in managed spruce forest 3.7 km NW of Lesná, 49°46'15"N, 12°29'39"E, alt. 730 m, on snag of *Fagus sylvatica*, 25. 10. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13304.

Western Bohemia, Křelovice, Pakoslav, the valley of Úterský potok brook, ca 250 m N from ruin of the mill „Dudákovský mlýn“, 49°51'46.488"N, 13°1'59.138"E, alt. 400 m, on *Picea* snag, 20. 2. 2024, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3098.

Okr. Rokycany, Skořice: CHKO Brdy, U Kostelíka (býv. klášter Teslíny), listnatý porost u Zlatého potoka, 49°38'23,700"N, 13°45'9,240"E, 655 m n. m., na borce *Fraxinus excelsior* s puklinou, 17. 7. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1709.

Okr. Rokycany, Březina: vrchol Hradiště (619 m) s valy Z obce, 49°48'36,960"N, 13°37'0,360"E, 605 m n. m., na borce starého *Fraxinus excelsior* se dvěma kmeny, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, v položce *Calicium viride* ROK BL 1730.

***Chaenotheca chlorella* (Ach.) Müll. Arg. – EN/-**

Český les Protected Landscape Area, Tachov, old beech trees in managed spruce forest 3.7 km NW of Lesná, 49°46'15"N, 12°29'39"E, alt. 730 m, on snag of *Fagus sylvatica*, 25. 10. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13305.

Okr. Rokycany, Březina: vrchol Hradiště (619 m) s valy Z obce, 49°48'36,960"N, 13°37'0,360"E, 605 m n. m., na borce starého *Fraxinus excelsior* se dvěma kmeny, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, v položce *Calicium viride* ROK BL 1730.

***Chaenotheca phaeocephala* (Turner) Th. Fr. – VU/C3**

Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of old *Acer pseudoplatanus*, 1. 7. 2014, leg. & det. J. Malíček, JM 7055.

#*Chaenothecopsis consociata* (Nádv.) A. F. W. Schmidt – -/C1 (obr. 2)

Šumava NP, distr. Klatovy, Antýgl, educational trail Povydrí along Vydra river near Klostermannův most bridge, 49°04'336"N, 13°30'571"E, alt. 850 m, on bark of *Picea abies* on thallus of *Chaenotheca chrysocephala*, 13. 5. 2024, leg. F. Bouda & H. Ghlimová, det. F. Bouda, PRM 961812.

#*Chaenothecopsis nigra* Tibell – -/C2

Český les Protected Landscape Area, Tachov, Lesná: managed spruce-beech forest 1 km NE of Knížecí strom Hill (829 m), 49°46'17.3"N, 12°29'18.1"E, alt. 770 m, on algal crust on stump of *Picea abies*, 24. 10. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13170.

***Cladonia stellaris* (Opiz) Pouzar & Vězda – CR/C3 (obr. 3, 4)**

Šumava Mts, Horská Kvilda – old glassmaker heaps along the Hamerský potok brook, 75 m SW from Municipal office, 49°3'13.742"N, 13°33'46.777"E, alt. 1045 m, not. O. Peksa, F. Bouda, H. Ghlimová. Note: five small separate clusters on the area of 0.5 m².

Uvedená lokalita je dosud neudávaným místem v doslova klasické oblasti výskytu dutohlávky horské (sutě v údolí řek, zejména Vydry a Losenice, Šumavské pláne). Jedná se o staré sejpy, které se vyznačují výskytem celé řady dalších druhů dutohlávek v čele s *Cladonia arbuscula*, *C. gracilis*, *C. rangiferina* a *C. stygia*.

***Cladonia strepsilis* (Ach.) Grognot – VU/C3**

Western Bohemia, Nečtiny, Zhořec, Holubí Mlýn – pine forest around the old quarry by the crossroad 1.3 km S from the chapel in Zhořec, 49°59'43.604"N, 13°8'19.661"E, alt. 530 m, on soil, 5. 6. 2012, leg. O. Peksa, S. Pecháčková, det. O. Peksa, PL BL 3091.

Lokality mimo západní Čechy:

Northern Bohemia, Český ráj, Borecké skály Nature Monument, pine forest on sandstone rock plató near the Čechova vyhlídka view point, 50°32'10.079"N, 15°14'36.314"E, alt. 350 m, on soil, 15. 8. 2012, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3092.

***Diploschistes gypsaceus* (Ach.) Zahlbr. – DD/C3**

Western Bohemia, Cheb – baroque brick wall of Chebský hrad castle examined from the park "Holandská zahrádka" along the street "Nad Řekou", 50°4'49.627"N, 12°21'55.744"E, alt. 450 m, on brick wall, 8. 10. 2016, leg. O. Peksa et al., det. O. Peksa, PL BL 3103.

#*Epigloea urosperma* Döbbeler – -/DD

Distr. Plzeň-jih, Nepomuk, Srby: managed spruce forest 1.1 km E of Buková hora Hill (651 m), 49°31'55.1"N, 13°33'59.4"E, alt. 545 m, on lying wood, parasitic on *Placynthiella icmalea*, 26. 9. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13317.

***Evernia divaricata* (Ach.) Nyl. – CR/-**

Western Bohemia, Radnicko region, Vranovice, young oak planation on the edge of the meadow, 470 m N from the top of Holý vrch Mt., 49°51'18"N, 13°32'32"E, alt. 420 m, on bark of *Quercus*, 1. 5. 2024, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3101.

***Evernia mesomorpha* Nyl. – CR/-**

Western Bohemia, Chrást, Druztová, tree line along the road in gardening colony in S part of Druztová, 49°47'28.217"N, 13°26'48.192"E, alt. 350 m, on bark of *Quercus robur*, 25. 4. 2024. not. O. Peksa.

***Fellhanera viridisorediata* Aptroot, M. Brand & Spier – -/-**

Český les Protected Landscape Area, Tachov, Lesná: managed spruce forest 1 km NE of Knížecí strom Hill (829 m), 49°46'13.0"N, 12°29'28.3"E, alt. 750 m, on twigs of *Picea abies* [accompanied by *Jamesiella anastomosans*, *Hypogymnia tubulosa*], 24. 10. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13159.

Okr. Rokycany, Rokycany: les JV Němčiček mezi silnicí a bezejmenným potokem, průsek, 49°43'1.272"N, 13°33'43.128"E, 437 m n. m., na spodních větvích mladého *Picea abies*, 4. 6. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1640.

***Flavopunctelia flaventior* (Stirt.) Hale – VU/C3**

Western Bohemia, Hrádek u Rokycan – Hůrky, larch plantation along the forest road on the SW slope of Trhoň Mt., ca 1.1 km from the top of Ohrada hill (509 m), 49°45'8.452"N, 13°41'32.566"E, alt. 550 m, on twig of *Larix decidua*, 15. 9. 2024, leg. O. Peksa, Z. Peksová, det. O. Peksa, PL BL 3097.

***Fuscidea pusilla* Tonsberg – -/-**

Distr. Domažlice, Kdyně, old-growth beech forest 0.5 km NW of Koráb Hill (773 m), 49°23'57.672"N, 13°4'13.938"E, alt. 720 m, on bark of old *Fagus sylvatica*, 24. 7. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13381. TLC: divaricatic acid, terpenoids from bark.

Distr. Domažlice, Kdyně, managed mixed forest 0.6 km ENE of Koráb Hill (773 m), 49°23'49.668"N, 13°5'0.240"E, alt. 680 m, on bark of *Fagus sylvatica*, 25. 7. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13375. TLC: divaricatic acid, terpenoids from bark.

Distr. Domažlice, Kdyně, Mezholezy: mixed forest 0.6 km E of Hora Hill (760 m), 49°24'31.9"N, 13°05'07.5"E, alt. 700 m, on bark of *Acer pseudoplatanus* [accompanied by *Lepraria rigidula*], 26. 7. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13365. TLC: divaricatic acid.

Okr. Plzeň-jih, Čížkov, Chynín: CHKO Brdy, PR Fajmanovy skály a Klenky, lesní porost na prudkém skalnatém svahu v SZ části rezervace, 49°35'07"N, 13°43'11"E, 727 m n. m., na borce *Betula pendula*, 26. 10. 2019, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1038. TLC: divaricatic acid.

Do nedávna přehlížený sořediozní druh hnědenky, který je však, jak se v současné době ukazuje, poměrně běžný. Z území západních Čech byl dosud publikován jen poskrovnu (cf. Malíček et al. 2024).

***Gyalecta fagicola* (Arnold) Kremp. – EN/-**

Distr. Plzeň-jih, Nepomuk, Chejlava National Nature Reserve, old-growth beech forest, 49°32'16.6"N, 13°33'29.8"E, alt. 585 m, at base of *Fagus sylvatica* [accompanied by *Porina aenea*], 1. 8. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13430.

Kryptovka buková je sice náš nejběžnější kryptovkou, ale recentních publikovaných údajů ze západních Čech není zatím mnoho (cf. Malíček et al. 2024).

***Hypogymnia farinacea* Zopf – VU/-**

Western Bohemia, Pocinovice, Orlovice, crossroad in the S part of the village (with the bus stop Orlovice), 49°19'52.120"N, 13°5'27.321"E, alt. 590 m, on bark of *Tilia*, 15. 6. 2024, not. O. Peksa.

Terčovka pomoučená je u nás typickým horským lišejníkem, který na vhodných lokalitách sestupuje do nižších poloh, jako v tomto případě do Všerubské vrchoviny.

***Hypotrachyna revoluta* (Flörke) Hale – CR/C3**

Okr. Rokycany, Dobřív: CHKO Brdy, skalnatý hřeben Florián, 49°43'6,600"N, 13°42'44,700"E, 485 m n. m., na větvičce *Larix decidua*, 2. 9. 2022, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1404.

***Icmadophila ericetorum* (L.) Zahlbr. – EN/C3 (obr. 5)**

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Mt. Smrkový vrch (1112 m), spruce-beech forest at road 0.5 km E of the top, 49°01'50"N, 13°25'51"E, alt. 1090 m, on decaying stump [accompanied by *Cladonia coniocraea*], 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14466.

CHKO Slavkovský les, okr. Cheb, Mariánské Lázně, NPR Kladské rašeliny, část Tajga, porost borovice blatky, na dvou tlejících kmenech borovice blatky, 24. 9. 2023, not. J. Kout & O. Martínek.

***Ionaspis lacustris* (With.) Lutzoni – VU/C3**

Šumava NP, distr. Klatovy, Nová Hůrka, Jezerní potok brook near the blue tourist path, 49°06,932"N, 13°19,852"E, alt. 1065 m, siliceous boulder in brook, 10. 11. 2009, leg. & det. F. Bouda, PRM 933503.

***Lecanora stenotropa* Nyl. – -/DD (obr. 6)**

Slavkovský les PLA, distr. Karlovy Vary, Bečov nad Teplou, Údolí Teplé Nature Reserve, 50°02,490"N, 12°49,664"E, alt. 643 m, on siliceous rocks near the road to Tisová village, 14. 9. 2021, leg. F. Bouda, det. J. Malíček, PRM 956799.

Velmi vzácný, byť možná částečně přehlížený druh misničky, který je velmi podobný běžné *L. polytropa*. Z ČR byl dosud publikován jen jednou z Příbramska (Malíček et al. 2018).

***Lecanora thysanophora* R. C. Harris – -/C3**

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Rokytecká slat, mixed mountain forest close to the state border 1.8 km NW of Mt. Medvěd (1137 m), 49°01'08"N, 13°24'07"E, alt. 1130 m, on bark of *Fagus sylvatica*, 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14474.

***Lecidea nylanderii* (Anzi) Th. Fr. – VU/-**

Western Bohemia, Hejtná, Pučanka Nature Reserve – pine forest on the ridge ca 680 m S from the top of Pučanka (607 m), 49°16'41.164"N, 13°40'1.319"E, alt. 605 m, on bark of *Pinus sylvestris*, 7. 6. 2022, leg. O. Peksa et al., det. O. Peksa, PL BL 3095. TLC: divaricatic acid.

Western Bohemia, Štěnovice, old oak forest on the right bank of Úhlava river, ca 30 m from the „Water meter station 12.9 km“, 49°40'35.703"N, 13°24'11.637"E, alt. 325 m, on the oak snag, 7. 6. 2022, leg. O. Peksa, Z. Peksová, det. O. Peksa, PL BL 3096. TLC: divaricatic, norddivaricatic acid.

L. nylanderii je běžným druhem horských a podhorských, zejména jehličnatých lesů. Sestupuje ale i do nižších poloh, jak dokládá zejména nález z doubravy u Štěnovic.

***Lecidea sphaerella* Hedl. – -/C3**

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Mt. Smrkový vrch (1112 m), spruce-beech forest at road 0.5 km E of the top, 49°01'50"N, 13°25'51"E, alt. 1090 m, on bark of *Fagus sylvatica* [accompanied by *Biatora efflorescens*, *Lepraria elobata*], 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14468.

***Melanelixia subargentifera* (Nyl.) O. Blanco et al. – VU/-**

Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of old *Acer pseudoplatanus*, 1. 7. 2014, not. J. Malíček.

***Melanohalea elegantula* (Zahlbr.) O. Blanco et al. – VU/C3**

Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of *Acer platanoides* [accompanied by *Physcia tenella*], 1. 7. 2014, leg. & det. J. Malíček, JM 7049.

***Melanohalea exasperata* (De Not.) O. Blanco et al. – EN/C3**

Šumava NP, distr. Klatovy, Zhůří, maple trees along the road, 49°05'101"N, 13°33'160"E, alt. 1105 m, on bark of *Acer pseudoplatanus*, 11. 5. 2018, leg. & det. F. Bouda, PRM 951923.

***Normandina acroglypta* (Norm.) Aptroot – DD/C3**

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Rokytecká sláň, mixed mountain forest close to the state border 1.8 km NW of Mt. Medvěd (1137 m), 49°01'08"N, 13°24'07"E, alt. 1130 m, on bark of *Fagus sylvatica* [accompanied by *Porina pseudohibernica*, *Lepraria vouauxii*, *Lopadium disciforme*], 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14478.

***Ochrolechia mahuensis* Räsänen – -/C3**

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Rokytecká sláň, mixed mountain forest close to the state border 1.8 km NW of Mt. Medvěd (1137 m), 49°01'08"N,

13°24'07"E, alt. 1130 m, on bark of old *Abies alba* [accompanied by *Lepraria elobata*, *Platismatia glauca*, *Parmeliopsis hyperopta*], 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14472. TLC: gyrophoric acid, lecanoric acid (tr.), terpenoids (from bark).

***Ochrolechia turneri* (Sm.) Hasselrot – VU/-**

Okr. Rokycany, Březina: SV svah vrchu Hradiště s malým lomem, 49°48'45,600"N, 13°37'22,560"E, 602 m n. m., na borce starého *Quercus petraea*, 30. 5. 2023, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1622. TLC: variolaric acid.

***Parmotrema perlatum* (Huds.) M. Choisy – CR/C3**

Western Bohemia, Bezručice, trees along the field road, ca 270 m SSE from the gas station at the end of Plzeňská ulice street, 49°54'5.685"N, 12°58'50.693"E, alt. 545 m, on bark of *Salix caprea*, 20. 2. 2024, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3100.

Western Bohemia, Radnicko region, Vranovice, young oak plantation on the edge of the meadow, 470 m N from the top of Holý vrch Mt., 49°51'18"N, 13°32'32"E, alt. 420 m, on bark of *Quercus*, 1. 5. 2024, not. O. Peksa.

***Peltigera degenii* Gyeln. – VU/C3**

Šumava National Park, Prášily, valley of Mlýnský potok 0.4 km SW of former Stodůlecký mlýn, 49.11148°N, 13.42735°E, alt. 785 m, on acidic soil, 27. 9. 2023, leg. J. Náhlavský, det. J. Malíček, JM 16346.

***Pertusaria coronata* (Ach.) Th. Fr. – VU/-**

Okr. Rokycany, Březina: vrchol Hradiště (619 m) s valy Z obce, 49°48'37,620"N, 13°37'6,540"E, 610 m n. m., na borce *Acer pseudoplatanus*, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1739. Ibid., 49°48'40,440"N, 13°37'3,780"E, 616 m n. m., na borce *Quercus petraea*, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, v položce *Pertusaria flavida* ROK BL 1740.

***Pertusaria flavida* (DC.) J. R. Laundon – EN/C3**

Okr. Rokycany, Březina: vrchol Hradiště (619 m) s valy Z obce, 49°48'40,440"N, 13°37'3,780"E, 616 m n. m., na borce *Quercus petraea*, 28. 8. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1740.

***Pertusaria pupillaris* (Nyl.) Th. Fr. – VU/- (obr. 7)**

Okr. Rokycany, Sklená Huť: Černá skála, smíšený lesní porost na S svahu, 49°48'59,9"N, 13°38'11,8"E, 570 m n. m., na kmeni *Acer pseudoplatanus*, 26. 6. 2018, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 611.

Distr. Plzeň-jih, Nepomuk, Chejlava National Nature Reserve, old-growth beech forest, 49°32'16.6"N, 13°33'29.8"E, alt. 585 m, on bark of *Acer pseudoplatanus* [accompanied by *Opegrapha niveoatra*], 1. 8. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13435. TLC: fumarprotocetraric acid.

Okr. Rokycany, Strašice: CHKO Brdy, Skládáná skála, horní skalní stupeň, 49°41'57,540"N, 13°47'1,080"E, 620 m n. m., na borce *Quercus petraea*, 13. 6. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1690.

Okr. Rokycany, Skořice: CHKO Brdy, U Kostelíka (býv. klášter Teslíny), listnatý porost u Zlatého potoka, 49°38'23,700"N, 13°45'9,240"E, 655 m n. m., na borce *Fraxinus excelsior* s puklinou, 17. 7. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1717.

***Porina pseudohibernica* Tretiach – -/C1**

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Rokytecká slat, mixed mountain forest close to the state border 1.8 km NW of Mt. Medvěd (1137 m), 49°01'08"N, 13°24'07"E, alt. 1130 m, on bark of *Fagus sylvatica* [accompanied by *Phlyctis argena*, *Lepraria finkii*], 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14475.

***Ramalina fraxinea* (L.) Ach. – EN/C3**

Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of *Fraxinus excelsior*, 1. 7. 2014, not. J. Malíček.

***Reichlingia leopoldii* Diederich & Scheid. – DD/C3**

Český les PLA, distr. Domažlice, Rybník, Nad Hutí Nature Reserve, 49°32,327"N, 12°39,299"E, alt. cca 700 m, on bark of *Fagus sylvatica*, 20. 4. 2013, leg. & det. F. Bouda, PRM 922734.

***Rinodina efflorescens* Malme – VU/-**

Distr. Plzeň-jih, Nepomuk, Srby: mixed deciduous forest on E-facing slope 0.7 km NW of railway station, 49°31'48"N, 13°35'10"E, alt. 465 m, on bark of *Quercus* [accompanied by *Lepraria elobata*], 25. 10. 2018, leg. J. Malíček & Z. Palice, det. J. Malíček, JM 12165.

***Rinodina pityrea* Ropin & H. Mayrh. – LC/- (obr. 8)**

Western Bohemia, Vstíř, poplar windbreak among the fields 1.5 km E from the chapel in Vstíř, 49°38'35.551"N, 13°16'3.200"E, alt. 340 m, on bark of *Populus nigra* var. *italica*, 12. 3. 2021, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3090.

Western Bohemia, Vstíř, trees below the dam of Nový rybník pond, 49°37'53.878"N, 13°14'29.054"E, alt. 345 m, on bark of *Populus nigra* var. *italica*, 13. 3. 2021, leg. O. Peksa, det. J. Vondrák, PL BL 3089.

Poměrně běžný epifyt rostoucí na úživné borce různých listnáčů (např. topolů a jasanů), často na živinami obohacených a prašných místech (Malíček et al. 2024). Ze západních Čech je o něm minimum údajů, ačkoliv je na zmíněných substrátech častý v běžné zemědělské krajině i městech (O. Peksa, vlastní pozorování).

***Sclerophora peronella* (Ach.) Tibell – EN/C3**

Český les Protected Landscape Area, Tachov, fragment of old-growth beech forest 3.7 km NW of Lesná, 49°46'18.7"N, 12°29'42.1"E, alt. 730 m, on snag of *Fagus sylvatica*, 25. 10. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13299.

Český les Mts, Lesná, Ostrůvek, solitaire tree on the crossroad "U knížecího stromu", ca 1,4 km N of Ostrůvek settlement, 49°45'56.160"N, 12°28'16.428"E, on wood of *Acer pseudoplatanus*, alt. 825 m, 8. 8. 2019, leg. & det. O. Peksa, PL BL 2473.

***Scoliciosporum gallurae* Vězda & Poelt – DD/DD**

Distr. Plzeň-jih, Nepomuk, Měcholupy: mixed forest 0.6 km SE of Buková hora Hill (651 m), 49°31'44.6"N, 13°33'28.3"E, alt. 585 m, on bark of *Fraxinus excelsior*, 1. 8. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13427.

***Scutula circumspecta* (Vain.) Kistenich, Timdal, Bendiksby & S. Ekman – CR/-**

Distr. Domažlice, Kdyně, managed mixed forest 0.6 km ENE of Koráb Hill (773 m), 49°23'49.668"N, 13°5'0.240"E, alt. 680 m, at base of *Fagus sylvatica*, 25. 7. 2019, leg. J. Malíček & J. Rydlo, det. J. Malíček, JM 13372 (as *Bacidia circumspecta*).

Okr. Rokycany, Strašice: CHKO Brdy, Skládaná skála, JV svah pod skalami, smrčičina s ojedinělými buky, 49°41'53,700"N, 13°47'3,720"E, 578 m n. m., na borce starého, částečně odumřelého *Fagus sylvatica*, 13. 6. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1692. [rozsáhlý porost několika dm²]

***Strangospora pinicola* (A. Massal.) Körb. – NT/-**

Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of *Acer platanoides* [accompanied by *Lecanora conizaeoides*], 1. 7. 2014, leg. & det. J. Malíček, JM 7052.

Biatorela borová je u nás poměrně častým druhem, ale ze západních Čech není příliš často publikovaná.

***Toensbergia leucococca* (R. Sant.) Bendiksby & Timdal – VU/C3**

Distr. Klatovy, Šumava National Park, Modrava, Mt. Smrkový vrch (1112 m), spruce-beech forest at road 0.5 km E of the top, 49°01'50"N, 13°25'51"E, alt. 1090 m, on bark of *Fagus sylvatica* [accompanied by *Lecanora pulicaris*, *Buellia griseovirens*], 20. 10. 2020, leg. J. Malíček et al., det. J. Malíček, JM 14467.

***Umbilicaria hyperborea* (Ach.) Hoffm. – VU/C3**

Krušné hory Mts, distr. Karlovy Vary, Jáchymov, former mine Eduard, 50°23,006"N, 12°53,412"E, alt. 875 m, (metal rich) granit stone on boulder scree, 14. 9. 2011, leg. & det. F. Bouda, PRM 923385.

***Usnea glabrescens* (Nyl. ex Vain.) Vain. ex Räsänen – EN/C2**

Okr. Rokycany, Rokycany: vrch Čilina, mladé modřínky u lesní cesty 1104 m JJV od kóty Čilina (523 m n. m.), 49°43'39"N, 13°33'27"E, 494 m n. m., na větvičce *Larix decidua*, 11. 10. 2020, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1170, 1169. TLC (obě položky): constictic, menegazziaic, stictic, norstictic, usnic acid.

***Usnea viktoriana* P. Clerc & Otte – -/DD**

Okr. Rokycany, Strašice: CHKO Brdy, SV konec hřebene Chocholaté skály, 49°41'51,360"N, 13°47'45,180"E, 632 m n. m., na přizemních větvích starého *Larix decidua*, 13. 6. 2024, leg. & det. J. Šoun, ROK BL 1686.

***Vezdaea acicularis* Coppins – LC/DD**

Western Bohemia, Plzeň, power-line corridor through pine forests, ca 300 m N from Kamenný rybník pond, 49°47'40.132"N, 13°22'51.148"E, alt. 355 m, on sandy soil, 11. 1. 2007, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3087.

Lokality mimo západní Čechy:

North Bohemia, Horní Rásnice, abandoned sand quarry at NW foot of Kamenný vrch hill (444 m), 50°58'32.219"N, 15°12'46.551"E, alt. 380 m, on sandy soil, 6. 10. 2007, leg. & det. O. Peksa, PL BL 3106.

***Vezdaea retigera* Poelt & Döbbeler – DD/DD**

Slavkovský les Mts, Horní Slavkov, settling pit of Svatopluk mine, 1 km S from the railway station Horní Slavkov – Kounice, 50°7'40"N, 12°48'47"E, alt. 630 m, on soil bryophytes, 18. 4. 2009, leg. O. Peksa et al., det. O. Peksa, PL BL 3104.

***Xanthoria fulva* (Hoffm.) Poelt & Petutschnig – VU/C3**

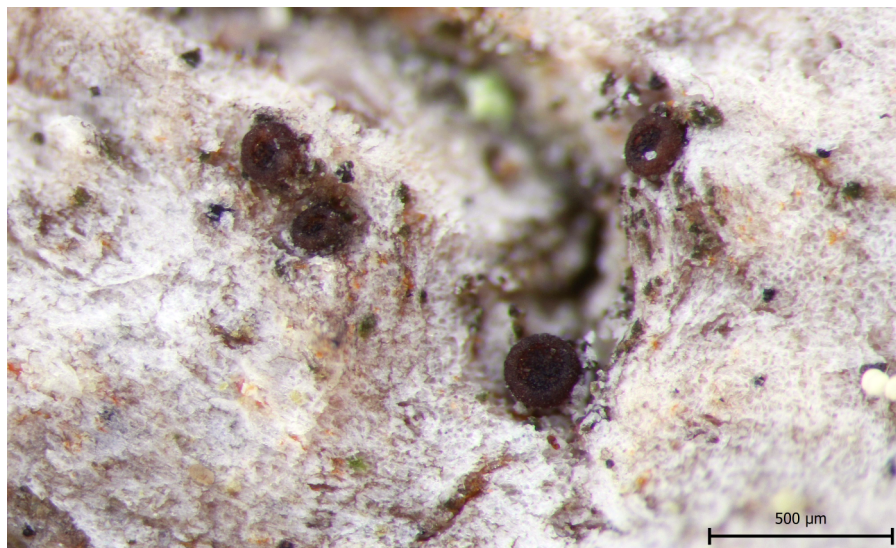
Distr. Karlovy Vary, Doupovské hory Mts, Valeč, castle park at NW margin of village, 50°10'33"N, 13°14'59"E, alt. 550 m, on bark of *Acer platanoides* [accompanied by *Phaeophyscia orbicularis*], 1. 7. 2014, leg. & det. J. Malíček, JM 7051. Ibid., on bark of *Acer pseudoplatanus* [accompanied by *Phaeophyscia orbicularis*, *Physcia tenella*], 1. 7. 2014, leg. & det. J. Malíček, JM 7053.

Poděkování

Děkujeme Janu Vondrákovi za cenné připomínky k rukopisu. Výzkum O. Peksy a J. Šouna byl podpořen v rámci DKRVO Západočeského muzea v Plzni 2022–2025 (Dílčí cíl 8.1.), výzkum F. Boudy podpořilo Ministerstvo kultury ČR v rámci institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Národní muzeum v Praze (DKRVO 2024-28/3.II.a, 00023272). Výzkum J. Malíčka byl podpořen dlouhodobým výzkumným grantem RVO 67985939.

Literatura

- Liška J. & Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). – Příroda, Praha, 29: 3–66.
- Malíček J. (2023): Červený seznam lišejníků ČR dle DaLiBora pro rok 2023. – URL: <https://dalib.cz/data/redlist> [15. 9. 2023].
- Malíček J., Palice Z. & Vondrák J. (2018): Additions and corrections to the lichen biota of the Czech Republic. – Herzogia 31: 453–475.
- Malíček J., Palice Z., Bouda F., Knudsen K., Šoun J., Vondrák J. & Novotný P. (2024): Atlas českých lišejníků. – URL: dalib.cz [6. 9. 2024].
- Šoun J., Bouda F., Peksa O. & Uhlík P. (2022): Zajímavé nálezy lišejníků ze západních Čech I. – Erica 29: 15–38.

Obr. 1. *Catinaria neuschildii* – Brdy, U Kostelíka, ROK BL 1708. Foto O. Peksa & J. Šoun.

Obr. 2. *Chaenothecopsis consociata* – Alter Pocher, NP Hohe Tauern, Rakousko. Foto F. Bouda.

Obr. 3. *Cladonia stellaris* – pohled na lokalitu na Horské Kvildě. V popředí sejp s výskytem *C. stellaris*, v pozadí budova obecního úřadu (populace se nachází na vršku vlevo od stavby). Foto O. Peksa.

Obr. 4. *Cladonia stellaris* – celkový pohled na populaci na plošince sejpu. Červené šipky ukazují na jednotlivé trsy. Foto O. Peksa.

Obr. 5. *Icmadophila ericetorum* – Slavkovský les, NPR Kladské rašeliny, část Tajga.
Foto J. Kout.

Obr. 6. *Lecanora stenotropa* – Slavkovský les, Údolí Teplé, PRM 956799. Foto F. Bouda.

Obr. 7. *Pertusaria pupillaris* – Brdy, U Kostelíka, ROK BL 1717. Foto O. Peksa & J. Šoun.

Obr. 8. *Rinodina pityrea* – Jižní Plzeňsko, Vstíř, PL BL 3090. Foto O. Peksa & J. Šoun.